

BESLUT
2021-10-20

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 10 maj 2021

Saken

Återkrav av tilläggsån på grund av
oriktig inkomstuppgift

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN sökte och beviljades tilläggsån för 40 veckor läsåret 2020/2021, sedan han uppgett att han påbörjade studierna år 2020 och att han året före studiernas början hade en inkomst om 324 000 kronor.

CSN skickade därefter en skrivelse till NN och meddelade att han, enligt Skatteverkets uppgifter, haft en inkomst om 124 122 kronor under kalenderåret 2019, och att han bara kan få tilläggsån om hans inkomst var minst 196 295 kronor under det kalenderåret. CSN uppgav även att för det fall NN vill använda ett tidigare inkomstår än år 2019 måste han meddela vilket år, samt skicka in intyg som visar när och i vilken omfattning han haft föräldrapenning.

Därefter inkom NN, till CSN, med ett intyg om lönetransaktioner under år 2019 samt ett intyg gällande föräldrapenning för perioden december 2018 – juni 2019 och augusti 2019.

CSN beslutade, den 10 maj 2021, att NN inte har rätt till tilläggsån för läsåret 2021/2022. CSN beslutade även om återkrav av utbetalt tilläggsån. Av skälen till beslutet framgår bland annat följande. År 2020 var inkomstgränsen för att kunna få tilläggsån 196 295 kronor. Skatteverket har meddelat att NNs inkomst för år 2019 var 124 122 kronor. NN har meddelat att han var föräldraledig under år 2019. Möjlighet att använda annat inkomstår än det som var närmast studiernas början är möjlig om en student har haft föräldrapenning sammanhängande närmast studiernas

början. Det är föräldrapenningsuttaget som ska vara orsaken till att inkomsten är under inkomstgränsen och inte föräldraledighet. CSN har bedömt att det inte är uttaget av föräldrapenningen som är orsaken till att NNs inkomst understigit inkomstgränsen under år 2019.

NN överklagade beslutet och anförde bland annat följande. Han påbörjade att studera läsåret 2019/2020 men valde, av flera anledningar, att inte söka studiemedel. Han och sambon har delad ekonomi och planerade gemensamt att försöka klara sig på sambons inkomst under hans första läsår. I samband med höstterminen 2020 var sambon föräldraledig och de var i behov av studiemedel och tilläggsån.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

Av handlingarna i ärendet framgår att NN påbörjade sina studier med studiemedel höstterminen 2020.

Författningsbestämmelser

I 3 kap. 14 § studiestödslagen (1999:1395) anges att tilläggsån får lämnas från och med det kalenderår då den studerande fyller 25 år och högst under motsvarande 120 veckor. Tilläggsån får, enligt samma bestämmelse, lämnas för varje vecka den studerande har rätt till studiemedel för heltids- eller deltidsstudier. Vidare anges bl.a. att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om de förutsättningar som i övrigt ska gälla för tilläggsån.

Av 5 kap. 1 § studiestödslagen (1999:1395) framgår följande. Det som betalats ut för mycket ska krävas tillbaka, om någon genom oriktiga uppgifter eller genom att inte fullgöra sin uppgifts- och anmälningsskyldighet eller på något annat sätt har orsakat att studiehjälp eller studiemedel lämnats felaktigt eller med för högt belopp. Detsamma gäller om någon på annat sätt fått studiestöd felaktigt eller med för högt belopp och insett eller borde ha insett detta. Om det finns synnerliga skäl, får ett krav på återbetalning helt eller delvis efterges.

I 3 kap. 12 § studiestödsförordningen (2000:655) anges följande. Tilläggsån enligt 3 kap. 14 § studiestödslagen (1999:1395) får lämnas till en studerande som under kalenderåret närmast före studiernas början har haft en inkomst som uppgått till minst 415 procent av det prisbasbelopp som gäller det år då studierna påbörjas. Som inkomst räknas det belopp som utgör summan av den studerandes överskott i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet.

Tilläggsån får också lämnas till en studerande som sammanhängande fått föräldrapenning närmast före studiernas början och som närmast dessförinnan haft en sådan inkomst som anges i första stycket.

Tilläggsån får lämnas för studier i Sverige, i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz.

I 7 kap. 3 § CSNFS 2001:1 anges följande. Med studiernas början enligt 3 kap. 12 § första stycket studiestödsförordningen (2000:655) avses det senaste kalenderåret

1. då den studerande har studiemedel, och
2. som följer på ett kalenderår under vilket studiemedel inte har lämnats.

Om det finns särskilda skäl kan dock studierna anses påbörjade under ett tidigare kalenderår, under förutsättning att det är ett kalenderår

1. då den studerande har haft studiemedel, och
2. som följer på ett kalenderår under vilket studiemedel inte har lämnats.

Av 7 kap. 3 a § CSNFS 2001:1 framgår att med föräldrapenning enligt 3 kap. 12 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) avses föräldrapenning enligt 12 kap. socialförsäkringsbalken eller motsvarande utländsk förmån.

I 7 kap. 3 b § CSNFS 2001:1 anges följande. Med att sammanhängande ha fått föräldrapenning enligt 3 kap. 12 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) avses att den studerande, under ett eller flera kalenderår i följd, har haft föräldrapenning i sådan utsträckning att inkomsterna understigit inkomstgränsen i 3 kap. 12 § första stycket studiestödsförordningen.

Överklagandenämndens bedömning

NN påbörjade sina studier med studiemedel under år 2020. Det är således, enligt huvudregeln, hans inkomst år 2019 som ska ligga till grund för beräkningen av hans rätt till tilläggsån. NN har, som han får förstås, begärt att inkomsten under år 2018 ska ligga till grund för beräkningen av hans rätt till tilläggsån med anledning av att han varit föräldraledig under år 2019.

Av 3 kap. 12 § studiestödsförordningen framgår att tilläggsån får lämnas till en studerande som sammanhängande fått föräldrapenning närmast före studiernas början och som närmast dessförinnan haft minst den i bestämmelsen angivna inkomsten. Enligt Överklagandenämndens mening har NN, särskilt med beaktande att han inte tagit ut några dagar med föräldrapenning under juli månad och heller inte under perioden september – december år 2019, inte visat att han under år 2019 uppburit föräldrapenning sammanhängande på det sätt som avses i ovan redovisade författningar varför inkomsten för år 2018 inte kan läggas till grund för bedömningen. Mot denna bakgrund finner Överklagandenämnden att det är NNs inkomst under år 2019 som ska ligga till grund för beräkningen av rätten till tilläggsån.

NNs överskott i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet var, enligt Skatteverket, 124 122 kronor år 2019. Prisbasbeloppet för år 2020, dvs. det år som studierna påbörjades, var 47 300 kronor och 415 procent av nämnda belopp är 196 295 kronor. NNs inkomst om 124 122 kronor är därmed, enligt 3 kap. 12 § studiestödsförordningen, för låg för att han ska vara berättigad tilläggsån.

NN har, genom att lämna en oriktig uppgift om sina inkomster före studiernas början, orsakat att tilläggsån betalats ut felaktigt. Grund för återkrav finns därför. För att återkrav ska kunna efterges krävs att det finns synnerliga skäl, det vill säga ytterst speciella omständigheter. De omständigheter som framkommit är, enligt nämndens bedömning, inte sådana att det finns synnerliga skäl till eftergift. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Lisa Phiri

Beslutet har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef,
samt ledamöterna Anita Enocksson, Hans Eklund, Jessica Levin, Emelie Häger,
Helena Söderberg och Christer Bergqvist
Föredragande: Lisa Phiri

Kopia till CSN